

razstavo kmetijskih in gojzdnih pridelkov; v sredo grejo kmetovavci ogledavat cesarsko kobiljstvo v Kladrub, gojzdnarji pa gojzde kneza Fürstenberga v Pirglicu in druge cesarske gojzde; kdor pa želi v mestu ostati, temu se bojo ta dan razkazale znamenitosti zlatega Praga; v četrtek je spet občni zbor od 12. do 2. ure, zvečer pa se bo obhajala veselica, ki jo bo pražko mesto napravilo svojim gostom; v petek spet občni zbor in zbori posamnih oddelkov; v saboto 13. sept. grejo zborniki spet po okolici pražki ogledavat gospodarstva in gojzde. — Iz tega se vidi, kako prijetno bo pretekla ta teden v vzajemnem podučeni, katero pa tudi brez družih veselíc ne bode; prijazno bo vsakdo sprejet in priložnost bo imel viditi mnogo imenitnost.

Gospodarske skušnje.

(Ogenj v dimniku hitro pogasiti). Kadar v dimniku (rajfenku) gorí, se zamore ogenj hitro in gotovo zadušiti z žveplom. Vsak gospodar naj ima zmiraj sajen funt drobno zmlatega žvepla pripravljene, zraven naj še primeša en lot strelnega prahu (pulfra), in vse skup naj ima v zapečateni steklenici (flaški) spravljeno. Ako se nesreča primeri, da začne v dimniku goreti, ni nič drugega treba kakor s strelnim prahom zmešano žveplo pod dimnikom na ognjišu ali kjer si bodi pripravnem mestu raztrositi in potem zažgati. Berž ko pa si žveplo zažgal, pojdi stran, ker žvepleni puh se vleže na pljuča. Kakor hitro začne goreče žveplo v dimnik puhteti, v malo minutah ogenj vgasne.

Natoroznanski pomenki.

Natoroznanstvo sedaj in nekdanj.

Po H. Sander-u poslovenil M. Verne.

K svetu, ki je modro napravljen, gré tudi kar merčes in strup imenujemo. Če so nekdanj vse to za kazen Božjo, za nepotrebne in škodljive stvari imeli, ni bila narava, temuč neznanost narave in pomanjkanje gotovih skušinj krivo te nespametne misli. Sram jih je bilo nekdanj, se ponižati do mergolincov. Terdili so, da so le izveržek narave; pre-mišljevali jo, so za posvetno, prazno delo imeli; ogledovali je niso, temuč domá za mizo so kovali domišljije o stvaréh, ki jih niso poznali; pričkali so se, kako visoko se svet nad nami širi, če je kje kakošen prazen kraj ali ne — svet pa okrog sebe, rastline, živali, rudništvo in toliko stvari, ki so več kot učene kvante, ki naravnost v človeško življenje segajo in nas z gotovimi napravami in zavezami soznanujejo, ki očitno kažejo, da iz Narvikšega uma izhajajo -- so nekdanj popolnoma v nemar puščali. Človek se čudi vedno le nad tem, kar je veliko in sosebno. V Grenlandijo so se vozili in somu mast iz telesa rezali, na slonih jahali, krokodile raztelesovali, po velbljude v Arabijo hodili in jih v glediščih kazali, kožo kačje velikanke (Boa) natlačevali, z narstrupenišimi stvarmi igrali, -- al da bi se pa bili ponižali do červička v prahu, do plesnjevine, do napolživali, je bilo treba posebnih spodbadkov, prej ko se je duh naravoslovja in občjega preiskovanja obudil. Prihranjeno je bilo to našemu stoletju. Vsaka okrajna narave ima sedaj svoje pazitelje, svoje prijatle. Nožica narmanjšega červiča se tako natanko preiskuje kakor somove nosnice. Zdaj imamo popis narave ali prav za prav svojih znajdb v nji, in ta popis se množi od dné do dné. Po spoznanih lastnostih te in une stvari v naravi se ravnamo v svojih boleznih, na polji in na vertih. Čeravno vsaka znajdba živaloznanstva in rastlinoslovja človeka ne obogati, — mu je vsaj nova priložnost, vsegamogočnost in dobroto Božjo občudovati, svoje moči nad delimi narave uriti, bliščečo milino reda, delavnosti, soglasja, dobrotljivosti in nar pristojniše zveze povsod gledati. Vsaka človeška duša, če ni popolnoma vodena, vživa to hrano z radostjo in se ž njo krepcá. Tudi množica merčesov, naj si bodo majhni, malovredni, navadni,

obilni, zaničevani in sovraženi kolikor hočejo, je predmet, s katerim bojo glava naravoslovca, dletvo umetnika in čopič slikarja še dolgo opraviti imeli. Dandanašnji se polnijo bukve in nabirke z živalicami, o katerih so Aristotel in veliko tisuč učenih mož za njim menili, da iz kakošnega gnjilega trupla izhajajo, in so jih zato za smet in zveržek narave imeli.

Narava se poslužuje merčesov, da zrak in zemljo vse nesnage čisti. Veliko tisuč plemen takih majhnih živalic je napravila. Ker večidel le majhne ostanejo, jim je čudno rodovitnost dala. V vsak del sveta, v vsako okrajno je lastne plemena djala. V njih majhnem telesu je mnogo mušic napravila, ki živalici veliko urnost in gibljivost dajejo. Večemu delu merčesov je dala silno močen duh, ki jih na vse kraje vodi, kjer narava njih službe potrebuje. Na glavi jim je čuda oči napravila, s katerimi vsako za se dobro jed in vsako nevarnost, ki jim žuga, lahko zapazijo. Njih čeljusti, njih zobé, njih žrela, njih vertovnike, njih rivce, njih klešče, njih bodila, njih noge, njih parklje, njih škarje in vse ude telesa je tako nježno, tako umetno, tako neposnemljivo vstvarila, da so pri vsi svoji mičnosti vendar v stanu svetu v mnogoversten prid biti. Po toliko različnih in silno znamenitih dôbah in čudnih premembah jih vodi, da bi bili že zastran tega od nekdanj oči naravoslovcev mikati imeli. Večjo umetnost, ročnost, in več zvičaj, previdnosti in skerbí jim je dala ko večim živalim. Na telesih nar večih žival jim je stanovanje napravila, in nasproti spet grozovito velike stvari stvarila, da te majhne živalice žrejo. Njih nenapasljivi lakoti je vse na svetu podvergla, in, ovirati jih, se spet vsih pervin in prememb v naravi posluži. Nekterim je dala peruti, in nekterim neperutenim po več sto nog. Z merčesi redí veliko tisuč ljudi, in včasih ji je eno samo pleme zadosti, da cele dežele z revšino in ubožtvom napolni. Od vseh ljudi, rastlin in žival terja vsakdanji davk v živež teh stvari, in nasproti morajo one za vse tiste delati, ki po njih terpé. Pozimi pokoplje večidel merčesov; ko se pa o sončni vročini povsod rastline in trohnječe trupla prikažejo, jih pošlje spet brez števila veliko. Veliko tisuč jih pustí v miru in pokoji med seboj živeti, med katerimi pa užgè nepotolajljivo sovražtvo. V mnogih razdene nekatere dele, kakor hitro jih več ne potrebujejo; pri nekterih pa dela, da jim noge zmiraj priraščajo. Nekatere plemena kinči s cvetlicami, s perjanicami, z zercali, z očmi, z biseri, z narisi, z barvitim prahom, z zlatom in z vsakoverstnimi živimi barvami; nekatere pa sili, si iz svoje hrane nekakšno ogrinjalo, nekakšno slabo pohištvo napravljati. (Dalje sledí.)

Ozir po domačii.

Popis bistriške doline na Notrajskem.

Res žalostno je potovati po terdem Krasu. Kamor se človek ozre, malo drugega vidi ko kamenje. Travniki, hribi in doline, vse je s kamenjem obsejano. Tu se ti dviguje mogočna skala podobna siromakovi hišici, tam reži na te druga kakor divja zver, — tam pelje cesta pod hribom in nad tabo stoji strašno skalovje in žuga ti se na te podreti. Namesto da bi bile gore zeléne in z drevjem obrašene, so bele kakor da bi bile s snegom pokrite. In večkrat voznika srečaš, ki burjo kolne, da mu je voz prekucnila, in ne vé, ali bi za klobukom tekal ali bi šel ljudi iskat, da bi mu pomagali voz vzdigniti. Nehoté si človek v takih okoljšinah misli: oh, kakošna dobrota so pač gojzdi! Ako bi ne bili naši predniki Krasu zelénega plajša vzeli, bi bilo tu zdaj vse drugač.

S takimi in drugimi misli prideš, ako od Postojne proti Reki potuješ do pivške vasi Knežaka. Med visokimi hribi še pol ure hodiš in prideš do Šembij. Sedaj pa v hipu končaš prejšno žalostno premišljevanje, ker nenadoma se prelepa dolina tvojemu očesu odpre. Reka ljubko šumlja po nji; zdí se ti kakor da bi bila s srebernim pasom opasana. Na bregih njenih pa se prostirajo ze-

gospodarske, obertnijske in národske.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v saboto 19. julija 1856.

Gospodarske skušnje.

(Kako Amerikanci teleta redijo.) Pred nekimi leti je bil v Kartagi (Ohio) zbor kmetijski; vse se je čudilo nad štirimi, 5 in 6 mescev starimi teleti, ki so bile temu zboru na ogled postavljene.

Ko se nisem mogel dosti prečuditi ti lepo rejeni živinici — pravi de Thier, tajnik kmetijske družbe Vervietske — me nagovori neki gospod, rekoč: „kaj se tak čudite? ali ne veste, kako so izredili te teleta?“

„No — se vé da z mlekom, ovseno moko, s soljo, naj več pa z mlekom“ — mu odgovorim.

„Kaj pri vas teleta z mlekom redé?“

„Se vé da!“

„Res je, da mleko je naj naravniši živež za teleta; al menim, da mi bote pa tudi to poterjali, da manj premožnemu gospodarju ne nese to nobenega dobička, ako teleta z mlekom redí. Eden naših naj boljih živinorejcev je po mnogih skušnjah našel drugo pot, da izreja teleta brez mleka. Kaj se smejate? Družba v Masahuseta se ni smejala, marveč mu je za to znajdbo zlato svetinjo podelila. Če hočete, vam bom povedal, kako ravná.“

Na to sem zvedel kako Amerikanec ravná.

Tele sesa le tri dni. Potem ga odstavi in ga dnevo od matere preč v drug hlev in ga redé takole: Dvé tretjini (dva driteljca) ovsa in tretjino (dritelje) ječmena zmeljejo skupej in skozi sito presejejo. Zjutraj, opoldne in zvečer dajo vsakemu teletu en polič te moke, ki so jo poprej skoz eno uro v 8 bokalih vode kuhali in potem toliko razhladali, da je ta močnik topel kakor mleko spod krave. Čez 10 dni potem začno teletu enmalo sená pokladati, v dveh mescih pa frišne klaje.

(Veliko korenje — Riesenmöhre) gospodarji čedalje bolj čislajo in ga pridelujejo čedalje več. Pa se ni čuditi temu, ker hvalijo obilni pridelk in so se prepričali, da je to korenje dobra živinska piča. Posebno dobro tekne tudi konjem. Neki gospodar je od vseh Svetih do Svečnice namesto ovsa svojim konjem pokladal korenja (vsakemu konju je dal na dan 50 funtov korenja, 6 funtov sená in 6 funtov rezance) in čeravno so skor dan na dan vozili les in so tudi družega težkega dela imeli dosti, so se vendar pri dobri moči ohranili. Časnik „Neue land. Zeit.“ pravi, da oves je sicer za konje naj bolja kerma, pa korenje ga skor popolnoma nadomestovati zamore. Veliko bolje jim tekne kot krompir. Pa tudi govedom in prešičem se dobro prileže, kateri se s korenjem popolnoma spitati dajo. Naj bi se gospodarji naši čedalje bolj poprijeli korenja in sicer tako imenovanega velikega korenja“.

(Ali je mleko čisto ali z vodo poblojeno) se lahko prepričaš, ako kapljico mleka vliješ na noht. Če ostane kapljica lepo na nohtu, je mleko čisto, — če pa se razlije čez noht, je povodeneno.

Gospodarske novíce.

(Laška čbela.) Dolgo se je mislilo, da vse čbele so le enega plemena. Sedaj je pa gotovo, da se laška čbela zlo loči od naših navadnih. Je sicer ravno take podobe in

velikosti, pa drugač je pisana in lepša; prvi trebušni pas je rudeče-rumen; posebno matica je lepa; okoli života ima pas kakor pomeranča rumen. Pa ne samo lepša je laška čbela, tudi veliko krotkejša je; človeka ne piči drugač, če je hudo ne stisne; zato pravi vsem čbelarjem dobro znani čbelni oče, fajmošter Dzierzon, da so laške čbele tako krotke kakor da bi žela ne imele. Verh tega so še veliko pridniše in rodovitniše memo naših navadnih.

(Vsakdo si zamore penečega vina ali šampanjevca napraviti), ako vzame popolnoma zrelega rudečega grojzdiča (Ribesel) in ga spreša skozi pert. Ta izprešani sok naj se dá v lončiku tako dolgo kuhati, da se sterdi kot med. Sterjeni sok se shrani v dobro zapečateni steklenici. Ako si hočeš šampanjevca napraviti, vzemi 2 bokala naj boljšega vina in prideni mu za 4 žljice tega grojzdičnega soka v ozki podolgasti steklenici in jo zamaši potem. Vidil boš, da ti bo vino potem gomizljalo, da ga boš težko ločil od pravega šampanjca.

Obertnijska skušnja.

(Povlak za železo, da se ga rijà celo nič ne prime in ki se kaj lepo sveti, ako se ž njim le enkrat namaže) se napravi takole: V železnem ali bakrenem kotliču ali piskru se zavrejo 4 funti smolničnega olja (Kienöl) in v tem se raztopí med pridnim mešanjem pol funta judovske smole (Asfaltgries, Judenpech) in pa pol funta kolofonije (Kolofonium). Raztopiti se mora pa to varno, da puha smolničnega olja ogenj ne vžgè. Ko se je vse shladilo, se povlak (Lak) spravi v steklenico ali flaško za rabo.

Natoroznanski pomenki.

Natoroznanstvo sedaj in nekdej. (Konec.)

Po H. Sander-u poslovenil M. Verne.

Ali bomo mislili, da toliko milijonov merčesov, katerih zgodovina je tako imenitna, je brez namena ali celó svetu v šibo ustvarjenih? Veliko jih je v to na svetu, da vsako gnjileče truplo poiščejo in z nenapasljivo požrešnostjo snedó. Od konjskega trupla, na primer, v kratkem nič družega ne pusté kot kosti, ki kmali potem razpadejo. Gosence bohovega kebra (Dermestes lardarius) žrejo vedno in ne nehajo, če jim tudi cela versta nesnage zad iz telesa visí. Zbirajo se na živalih, ki so velikokrat večje kot one, žrejo, grizejo in razdevajo skup, in ne popusté mertve žabe, kušarja, miši itd., dokler niso vsi mehki deli povžiti, in le terde kosti ne ostanejo.

Kako bi se nehvaležnost osramotila, ako bi narava enkrat vse zagrinjala proč vergla, naše oči okrepčala in nam ob vročem poletnem dnevu vse merčese pokazala, ki v vodi in na suhem noč in dan z živalnimi trupli in rastlinami opraviti imajo! Koliko tisuč ostanjkov razdjanih stvari, ki bi nam vsak dihlej skazilí, vsak pogled v naravo ostudili, spravijo ti delavci, ti pridni strežeti narave, če tudi ne vémo v nje veliko zakladnico, kjer so še v svoji nesnažni, razpadeni obliki živim stvarém koristni! Modra Stvarnikova dobrota redí s smertjo ene stvari spet druge, in te morajo

hude nasledke, ki bi jih mertve trupla napravile, prehiteti, in jih prav urno odpraviti, da se iz teh izvirkov morivnih puhov poguba in kuga čez druge okrajne naravne države ne širi.

Govorimo tedaj z večjo častjo in hvalo od teh živalic, kjer jim je Stvarnik sam nar gotoviši pripomočke dal za njih ohranbo. Večidel merčesov ume za svojo zalego vselej tisto rastlino, tisti kraj, tisto blato, tisti gnoj, tisto korenino, tisto živalno kožo, tisti kos črev, tako mast poiskati, ki je njih mlajšim v živež določena; gosence vedó tudi same po sebi, ko iz jajc izlezejo, severno stran in toplejšo plat debel, drevés in zelišč razločiti, in stanujejo raje na južni strani, da ostrosti vremena tako ne čutijo. Ne poginejo precej, ko jim nekoliko časa hrane manjka, in narpožrešniši živali so v stanu več časa brez jedi biti. Stvarnikova modrost je njih požiralo, njih soke, njih prebavljanje tako napravila, ker gosence mokrega perja ne jedó. Sonce, ki ga gledé poljskih pridelkov precej po dežji radi nimamo, je za-nje silno važno. Večidel merčesov uterdi svoje jajca s tako vlečljivim klejem na perje, da jih ne sonce, ne voda, ne mraz, ne led odtergati ne more. Reaumur v Parizu je narisal dva majhna mehurčika poleg ritnika v telesicu drevesne stenice, ki tak klej v sebi imata. Nekteri ponočni metulji si tergajo sami dlake iz života in pokrivajo svoje jajca z njimi; nekteri jih zagernejo z listjem, nekteri pa z zemljo; pilavke (Sägefiegen) zvertajo veje in denejo svojo zalego va-nje. Skozi mehko mrenasto lupino doteka znabiti še nekoliko soka iz ranjene rastline v mešičke (jajca) in jih napné. Pajki snedó eden družega; ona je bolj pripravljena njega griziti kakor ljubiti; svoje jajca pa nosi pajkinja v svilnatem mešičku zad na životu, in se za svoje mlade, ko je treba, bojuje. Neko pleme gosencomorivcov (Sphex fabulosus) si napravi toliko lukinj, kolikor jajc izleči misli. Luknja je za jajce prevelika; ravno tolika je, da gosenca lahko v nji leží, merčes ujame gosenco in jo vgrizne v zativnik, življenja pa ji vendar popolnoma ne vzame, jo zleče v luknjo in zleže jajca na-njo. Mlada gosenciča se izleže in se redí s sokom gosence, ktera malo po malem gnjiti začne. Zalega bčel in mravljinco se ne more sama rediti, dokler perut nima, zato ji brezspolnice napravijo šesterovoglate piskrice in ji nosijo jedí va-nje; ko se pa spremeniti ima, zazidajo piskrice z bratovsko skerbjo, dokler ji gosenciča koža ne odpade. Nekteri merčesi obesijo svoje jajca z dolgimi svilnatimi nitmi na veje in mladike drevés; mravljinci nosijo svoje mešičke na sonce, in jih zvečer nazaj spravijo; raki nosijo jajca pod repmi, dokler niso godne. Kaj je to družega ko mali dokaz velikih pripomočkov, ki jih rabi narava, da te živalice ohrani? — Vse to in tisuč drugih prikazkov je do dobrega znano sedanjim naravoslovcem, od katerih nekdanji nič vedili niso, ker niso porajtali višjega namena zaničevanih žival, in se je ljudem nespodobno zdélo pečati se s gnjusnim merčesom!

Starozgodovinske čertice

O ženskem imenu CAVRV.

Spisal Davorin Terstenjak.

Pred 200 leti so izkopali v Meiselbergu na Koroškem groben kamen, kateri pozneje prenešen v grad Mörderndorf ima sledeči napis:

Julio Aprili Tribuno cohortis I. Asturum stip. XXII. CAVRV BLENDONIS filia, conjux viva fecit et sibi ¹⁾.

Tako so brali ta napis učeni epigrafi Muratori ²⁾, Prunner ³⁾ in Ambrož Eichhorn ⁴⁾. Mesto Asturis, po katerem je četa (kohorta) ime dobila, je stalo, kakor iz

¹⁾ Glej Ankershofen „Handbuch der Gesch. Kärnthens“ IV. Heft str. 518 nota d.

²⁾ Muratori str. 2032, Nr. 7.

³⁾ Prunner „Descript. urb. Sal.“ str. 26.

⁴⁾ Eichhorn „Beiträge I. 46.

Pis.

Eugippa ¹⁾ vidimo, gor od dnešnjega Klosterneuburga. Ta četa je na Koroškem v posadki bila, kakor omenjeni napis pričuje. Tribun je bil Rimljan oženjen s slovensko Norčanko Blendovo hčerjo, kateri je ime bilo Kauru.

Žensko ime Kauru se iz slovenskega jezika lepo dá razložiti. Kauru stoji za Kaurva ali pa za Kaurev, in iz teh čistoslovenskih oblik je postala oblika Kauru, kakor iz cerkva, cerkev, molitva, molitev—oblike: cerku, molitu. Da je ta oblika med Slovenci navadna, ne pričujejo samo stare bukve slovenske, temuč tudi jezik Gorencev in Korošcev. Oblika Kauru nahaja v Sanskritu enakolično v besedi guru iz garv, latinski gravis, primeri še gerško *παῦρος*, *a*, in lat. *parvus*, *a*. Kaurva, Kaurev, Kauru pomenjuje to, kar Kura po omešanem glasniku *k* v *c* ali *č* cura, čura, das Mädchen, gerški *χορῆ* ²⁾, sansk. džara. Dvoglasnik *au* spričuje maura, za mura, črna krava, gerški *μαῦρος*, čern, *μόρον* = murva, die schwarze Maulbeere itd., dalje kaura za kura, die Henne.

Iz kura je tudi kurva, meretrix, in ne bode se nam smešno zdélo takošne nesnažne imena pri starih Slovencih najti, ako pomislimo, da tudi pri visoko izobraženih Gerkih se najde *Kassandra*, die *Männergeile*, od *κῆσσα*, meretrix, *κασσώρειον*, *κασσωρα* itd.; sanskritski *ka'k'h'ura*, wollüstig sein ³⁾, slovenska še med Pesničarji in Ščavničarji znana beseda *Cakurda*, *Čahurda*, meretrix ⁴⁾. Ime *Kakurda*, *Cakurda* se nahaja med napisi graških kamenov: *Velleco CACVRDAE et DEVSA Ituli* ⁵⁾ filia conjux et Angulato filio ann. X. ⁶⁾.

Razun imena *Cacurda* še ste v tem napisu slovenski imeni *Velek* brez dvombe po *Velesu*, božanstvu črede in pastirjev, dalje *Devsa* = *Virago*. Zavoljo oblike primeri: *Jarsa*, *Mursa*, *Samsa*, *Hnevsa*. Čudno je, da ime *Devsa* ravno tudi med graškimi kamni nahajamo polatinčeno v *Birrigo* ⁷⁾, krivo pisano za *Virago* in sicer *Bellatulo Birragonis filio* ⁸⁾.

Bellatulus je čisto slovensko ime v latinski obleki, in sicer *Belat* (primeri *Legat*, *Karat*, *Posat*). Iz *Belat* je postal *Belatus* in iz *Belatus* pomanjšani *Belatulus* = *Belatič*. Tudi ime očeta *Kaurvenega Blendo* je slovensko, kar pomeni *bledi*, *der Blasse*. V obliki *Blendo* nahajamo rhenizem, kateri so, kakor slovstveni frižinski spominki pričujejo, pri starih Slovencih zelo bili navadni.

Ime na *o* se je še ohranilo v osebnih imenih: *Murko*, *Černko*, *Belko*, *Perko*, *Zorko*, *Borko* itd. Ta rhenizem se najde še v drugem slovenskem imenu koroškega kamna:

¹⁾ Vita s. Severini Sect I. „Tunc itaque sanctissimus Dei famulus de partibus orientis adveniens in vicinis ripensis et Pannoniorum partibus, quod Asturis dicitur, oppido morabatur.“ —

²⁾ Gerške besede *χορῆς*, *χορῆ*, *χορῆ* jezikoslovci različno izpeljavajo. Bopp (Glossar str. 77.) iz sansk. *kumâra*. Georg Curtius (Philologus III. 741.) iz sansk. *çuras* (*shuras*), *heros*, Benfey (Griech. Wurzellex. II. 176.) iz korenike *çri* (*shri*) in misli, da *χορῆς*, *χορῆς* pomeni *der sich den Bart abscheerende*. Pa kako bode spričal *χορῆς*, *χορῆς*, das Mädchen, ker se deklina ne brijejo?! Sicer sansk. glasnik *dž* v gerščini odgovarja glasniku *g*, tedaj ni mogoče *χορῆς* iz džara izpeljevati, ali vendar preje kakor iz *çri* in *kumâra*.

³⁾ Glej Benfey „Griechisches Wurzellexikon“ II. 151.

⁴⁾ Razun besede *cakurda* še poznajo Ščavničarji besedo *makur*, membrum virile. V škipetarščini se nahaja *massur* (*μασσουρ*), ravno v tem pomenu.

⁵⁾ Imeni *Itulus*, *Ituna* se pogosto nahajate na noriških kamnih; utegnile bi biti prestave imen slov. *Hodko*, *Hodka*, primeri *Hodka* v boji českih devojk.

⁶⁾ Muhar „Gesch. der Steierm.“ I. B. str. 384.

⁷⁾ *B* za *V* se nahaja pogosto v rimskih napisih zapisano: *albeus* za *alveus*, *bale* za *vale*, *berba* za *verba*, *berecundae* za *verecundae*, *bixit* za *vixit*, *favor* za *favor*, *cibes* za *cives* itd., glej „Handbuch der röm. Epigraphik“ von Karl Zell I. Theil 1616. 804. 1763. 624. 712 itd.

⁸⁾ Muhar „Gesch. der Steierm.“ I. B. str. 383.

Pis.